

D ů v o d y:

V § 22 zákona o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n. je zakázáno zcizení vypožadovaných pozemků bez svolení Státního pozemkového úřadu, nikoli také jejich zatížení. Kdyby zákonodárce byl zamýšlel kromě zcizení zakázati i zatížení, byl by to zajisté, jakž učinil v jiných pozemkoreformních zákonech (§ 7 záborového, § 35 přidělového zákona), stanovil i v zákoně shora uvedeném. V zákazu zcizení není vždy obsažen zákaz zatížení, jinak by v zákonech, na příklad v § 364 c) obč. zák., v § 382 čís. 6 ex. ř. a v citovaném již § 7 záborového a §§ 35 a 37 přidělového zákona nebyl vedle zákazu zcizení uváděn, pokud se týče stanoven také ještě zákaz zatížení. Jak z motivů k zákonu čís. 311/1920 (tisk 2376) vyplývá, byl do § 22 zákona čís. 318/1919 pojat jako druhý odstavec zákaz zcizení, by se čelilo prodejm půdy přidělené drobným pachtýřům, tedy nikoli jejímu případnému zavazení. Nelze proto zákazem zcizení podle § 22 zákona čís. 318/1919 a čís. 311/1920 pokládati za zakázáno i zatížení pozemků podle zákonů těch vypožadovaných a není proti zákonu pokud se týče proti zmíněnému § 22 uvedeného zákona (§ 46 odst. 2 nesp. říz.), že nižší soudy, rekursní soud napadeným usnesením, povolily na návrh vlastníka na jeho pozemky pod uvedený zákon spadající a zákazem zcizení podle § 22 zákona čís. 318/1919 a 311/1920 zatížené vklad zástavního práva pro pohledávky jeho věřitelů, ač souhlas Státního pozemkového úřadu nebyl vykázán. Zákaz zcizení nebrání jen dobrovolnému, nýbrž i vnucenému exekučnímu prodeji (rozhodnutí čís. 5891, 7148, 8116, 8485 sb. n. s.), zástavní právo zřízené za trvání zákazu zcizení nemůže tudíž vésti ke zcizení nemovitosti, leč že by Státní pozemkový úřad k němu svolil nebo zákaz časově omezený pominul a námitky proti vkladu zástavního práva, že prý se jím může mařiti účinek zákazu, pokud se týče jeho účel, nemají tudíž opodstatnění.

Čís. 11659.

Předpis § 1313 a) obč. zák. platí nejen, dal-li dlužník někomu příkaz, by zaň předsevzal jednání, nýbrž i, schválil-li dlužník dodatečně jednání nezmocněného jednatele. Lhostejno, že šlo o nabídku reální. Dodavatel odpovídá podle § 1313 a) obč. zák. i za zřízence spediterské firmy, jehož služeb použil při provedení plnění.

Předpisu § 1315 obč. zák. lze použití jen, nezavinil-li škodu zřízenec, jenž měl obstarati plnění, nýbrž jiný zřízenec anebo nestala-li se poškozující událost při provádění plnění anebo nestihla-li škoda oprávněného, nýbrž třetí osobu.

Nelze přisouditi útraty (dovolací odpovědi) proti vedlejšímu intervenientu, jenž nebyl nerozlučným společníkem strany.

(Rozh. ze dne 12. května 1932, Rv I 445/31.)

Zasílatelská firma Josef S. zaslala žalující firmě tři láhve, jež deklarovala na nákladním listu jako tři láhve dusíku. Láhve byly uloženy u firmy Josef S. žalovanou firmou, jež byla se žalující firmou v obchodním spojení. Žalovaná firma zásilku lahví dodatečně schválila. Jedna z oněch lahví, zaslanych žalující firmě, obsahovala místo dusíku kyslík a při použití této láhve nastal v závodě žalující firmy výbuch. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující firma na žalované firmě náhrady škody. K žalované firmě přistoupila jako vedlejší intervenientka firma S. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok co do důvodu z polovice po právu. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované a zamítl návrh žalobkyně na přisouzení útrat dovolací odpovědi proti vedlejší intervenientce. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodech:

Podle § 1313 a) obč. zák. jest dlužník, který jest druhému povinen něco plniti, práv ze zavinění osob, jichž použil ke splnění své povinnosti, jakoby to bylo jeho vlastní zavinění. Předpis ten platí však nejen tehdy, když dlužník dal někomu příkaz, by zaň předsevzal jednání, nýbrž i tehdy, když dlužník dodatečně schválil jednání nezmocněného jednatele (§ 1016 obč. zák.), neboť schválení jednání tohoto nezmocněného jednatele má pak zpětný účinek v ten způsob, že jednání to jest posuzováno tak, jako by již od počátku bylo dlužníkem objednáno, jako by byl dlužník k němu byl dal příkaz. Ano jest nižšími soudy zjištěno, že spediterská firma Josef S. bez příkazu zaslala žalující firmě ze skladu lahví s dusíkem a kyslíkem, u ní žalovanou uložených, tři láhve, jež deklarovala na nákladním listu jako tři láhve dusíku, a schválila-li žalovaná firma tuto zásilku, ač k ní vyzvána nebyla, dodatečně svou úřednicí Jaroslavou S-ovou, jest posuzováno tuto zásilku tak, jako by k ní byla dala žalovaná příkaz a jest tato za její provedení odpovědna podle § 1313 a) obč. zák. K otázce, zda sluší považovati prohlášení Jaroslavy S-ové, když jí úředník firmy Josef S. oznámil, že poslali žalobkyni tři láhve dusíku: »to nebude vaditi, poněvadž má firma (žalující) stálou potřebu dusíku a snad si dusík ponechá« za dodatečné schválení této zásilky, jest přisvědčiti, neboť tím projevila žalovaná firma svou zástupkyni souhlas se zasláním lahví těch z jejího skladu u firmy Josef S., ač k zásilce té příkaz nedala. Tím mlčky souhlasila, by zásilka ta, nebude-li vrácena, byla počítána na její účet, by tři láhve jí byly počítány k tíži a cena trhovává k dobru; takto schválila slovy, která jiného rozumového výkladu nepřipouštějí, dodatečně zásilku těchto tří lahví dusíku. Je-li tomu tak, jest na zásilku tu hleděti jako na provedení zásilky, k níž byl dán příkaz žalovanou firmou, a jest tudíž tato za provedení to zodpovědna podle § 1313 písm. a) obč. zák. Okolnost, že firmou Josef S. nebyly ve skutečnosti zaslány všechny tři láhve s obsahem dusíku, nýbrž, že omylem skladníka jedna láhev obsahovala kyslík, nemůže zmenšiti zodpovědnost žalované za provedení oné zásilky, ana se věc má tak, jako by byla zásilka provedena bývala k příkazu žalované firmy. Pak-li při prove-

dení přikázané zásilky by žalovaná byla zodpovědnou za vadnost provedení podle § 1313 a) obč. zák., jest za vadnost tu práva stejnou měrou, schválila-li dodatečně zásilku tu, která byla vlastně reální ofertou, učiněnou spediterem ve jméně a na účet žalované firmy. Schválením zásilky převzala žalovaná firma všechna práva i všechny povinnosti a závazky ze zásilky té plynoucí a ručí proto i za záměnu lahví zřízencem spediterské firmy a za její škodlivé následky. Na tom nezáleží, že žalovaná firma v okamžiku schválení nevěděla o záměně lahví. Schválivši zásilku tří lahví dusíku, jest zodpovědna, sběhl-li se nedbalostí skladníka spediterské firmy při provedení zásilky omyl, tak jakoby sama byla omyl zavinila. Ani na tom nezáleží, že ony tři láhve dusíku vlastně podle zjištění nižších soudů nebyly objednány žalobkyní, a že tudíž šlo o reální ofertu, neboť, byla-li oferta ta přijata, a že se tak stalo, je nesporno, nastávají stejné účinky, jako by zboží bylo objednáno bývalo, dodavatele stihá stejné ručení ze správy a z nedostatků zásilky, jako při zboží objednaném. Pokud dovolání dále vytýká, že láhev nezaměnil speditér, nýbrž skladník S. a že nebylo zjištěno, že S. byl osobou nezdatnou podle § 1315 obč. zák., jest uvést, že předpis § 1315 obč. zák. by přišel v úvahu jen, kdyby škodu byl nezavinil zřízenec, jenž plnění měl obstarati (Leistungsgehilfe), nýbrž jiný zřízenec, anebo kdyby poškozující záměna se nebyla stala při provádění plnění nebo nebyla škoda stihla oprávněného, nýbrž třetí osobu. Takto však zodpovídá žalovaná firma i za zřízení spediterské firmy, jichž služeb při provedení plnění použila podle § 1313 a) obč. zák. a předpis § 1315 obč. zák. tu nemá místa.

Vedlejší intervenientku nelze odsouditi k zaplacení útrat dovolací odpovědi, neboť útraty ty nese strana, k níž se vedlejší intervenientka připojila (§ 19 c. ř. s.). Žalobkyně neúčtuje však útraty dovolací odpovědi na dovolání vedlejší intervenientky proti žalované straně, nýbrž výslovně proti vedlejší intervenientce, ač tato není nerozlučnou společnicí žalované strany podle § 20 c. ř. s. (Dobrozdání nejv. soudu k § 41 c. ř. s.).

Čís. 11660.

Neplatnou jest jen smlouva, jejíž splnění jest nemožné objektivně. Nemožnost jen subjektivní, zakládající se jen v osobních poměrech zavázaného, nemá v zápětí neplatnost smlouvy.

Jde o nemožnost subjektivní, zřídil-li spoluvlastník nemovitosti služebnost bytu bez souhlasu druhého spoluvlastníka, stává se však objektivní nemožností, odmítl-li ručiti za to, že bude služebnost zřízena, s poukazem k tomu, že jest jen spoluvlastníkem. V takovém případě byla smlouva o zřízení služebnosti neplatná a byl neplatný i vklad služebnosti do pozemkové knihy.

Ani vydražitel spoluvlastnického podílu zřizovatelova, na němž vázala ona služebnost bytu, není povinen ji plniti, aniž jest zavázán nahraditi škodu, vzešlou z nedostatku oprávnění zřizovatelova.

(Rozh. ze dne 12. května 1932, Rv I 350/32.)